

ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՊԱՐՍԱՄՅԱՆ

ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ

Ծննդյան ամսաթիվը և վայրը

1975թ. հոկտեմբերի 11, ք. Էջմիածին

hparsamyan@aua.am, հեռ.՝ 093 575159

II. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ և ԱՅԼ ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ

Սան Յաթ-Սենի համալսարան, Կառավարման ֆակուլտետ, Գուանչո, Գուանդոնգ նահանգ, Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետություն
Հանրային կառավարման միջազգային մագիստրոսական ծրագիր
Կոչումը՝ Հանրային կառավարման մագիստրոս
2014թ. սեպտեմբեր - 2015թ. հունիս

Մակ Ջորջի իրավունքի դպրոց, Փասիֆիկի համալսարան, Սակրամենտո, Կալիֆորնիա, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ,
Կոչումը՝ Միջազգային իրավունքի պատվավոր մագիստրոս
2010 օգոստոս - 2011 մայիս
Էդմունդ Ս. Մասկիի անվան կրթաթոշակակիր

Կալիֆորնիայի Բերկլիի համալսարան, իրավաբանական ֆակուլտետ, Բերկլի, Կալիֆորնիա, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ
Թեզք՝ «Ոսկյա բաժնետոմս»
1998 օգոստոս - 1999 հունիս

Երևանի պետական համալսարան, Ասպիրանտուրա, Իրավաբանական ֆակուլտետ, Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոն
Թեզք՝ «Կորպորատիվ կառավարումը սեփականաշնորհումից հետո. Ոսկյա բաժնետոմս» (ընթացքի մեջ է)
1997 հոկտեմբեր - 2000 հոկտեմբեր

Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան, Իրավունքի ֆակուլտետ
Կոչումը՝ Առևտրային և համեմատական սահմանադրական իրավունքի մագիստրոս
1996 սեպտեմբեր - 1999 հոկտեմբեր

Երևանի պետական համալսարան, Իրավաբանական ֆակուլտետ
Գերազանցության դիպլոմ
1992 սեպտեմբեր - 1997 հունիս

«Հաշվապահության ուսուցման միջազգային կենտրոն» կրթական հիմնադրամ
Հաշվապահության ֆակուլտետ, մագիստրատուրայի ուսանող
2002 սեպտեմբեր - 2003 սեպտեմբեր

Կենտրոնական Եվրոպական համալսարան, ք. Բուդապեշտ, Հունգարիա
Հակամենաշնորհային և մրցակցային իրավունքի դասընթացներ
1998 մայիս - հունիս

III. ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության նախարարություն

ք. Երևան

2016թ. հոկտեմբերից - 2018 թ. հունիս

ՀՀ բնապահպանության նախարարի իրավախորհրդատու

Խորհուրդներ են տվել նախարարի աշխատանքի ընթացքում առաջացող ներքին և միջազգային իրավական հարցերի շուրջ: Մասնակցել են շրջակա միջավայրի պահպանության քաղաքականությունների մշակումներին: Աջակցել են շրջակա միջավայրի հետ կապված մարդու իրավունքների պաշտպանությանը:

Հանդիսանում են ՄԱԿ-ի Եվրոպական տնտեսական հանձնաժողովի <<Շրջակա միջավայրի հարցերի առնչությամբ տեղեկատվության մատչելիության, որոշումների ընդունման գործընթացին հասարակայնության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին>> կոնվենցիայի Հայաստանի Հանրապետությունում համակարգողն ու իրականացնում բնապահպանական ժողովրդավարության կայացմանն ուղղված գործողություններ:

Հայաստանի Հանրապետության Էկոնոմիկայի նախարարություն իրավախորհրդատու

ք. Երևան

2016թ. մարտից - հոկտեմբեր

ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարի իրավախորհրդատու

Էկոնոմիկայի նախարարին խորհուրդներ են տվել նախարարի աշխատանքի ընթացքում առաջացող իրավական հարցերի շուրջ:

Մասնակցել են օտարերկրյա ներդրումների, մրցակցության, առևտրի խթանման քաղաքականությունների և հարկային օրենսդրության զարգացմանը:

ՀՀ Փաստաբանների պալատի անդամ

ք. Երևան

2012թ. օգոստոսից առ այսօր

Փաստաբան

Քաղաքացիական, քրեական, սնանկության և վարչական գործերով դատական ներկայացուցչություն են իրականացնում: Առաջադեմ իրավաբանություն զարգացնելու նպատակով աշխատում են ռազմավարական գործերով:

Հայաստանի Հանրապետության Արդարադատության նախարարություն

ք. Երևան

2014թ. մայիսից - 2015թ. հունիս

ՀՀ Արդարադատության նախարարի խորհրդական

Արդարադատության նախարարին խորհուրդներ են տվել միջազգային, քաղաքացիական և քրեական իրավունքի ոլորտներում, արդարադատության որակի վրա ազդելու հիմնական իրավական մարտահրավերները որոշելու, պրոգրեսիվ իրավաբանություն զարգացնելու խնդիրներում: Մասնակցել են ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու և միջազգային մասնավոր իրավունքի կողմնակցության աշխատանքներում:

Հայաստանում Եվրոպական Միության Խորհրդատվական խումբ

ք. Երևան

2011թ. դեկտեմբերից մինչև 2014թ. մայիս

Արդարադատության, ազատության և անվտանգության հարցերով ազգային փորձագետ

Եվրոպական Միության և ԵՄ ՄԱԿ-ի Չարգացման Գործակալության կողմից համատեղ ծրագրի՝ Եվրոմիության խորհրդատվական խմբի շրջանակներում իրականացրել եմ արդարադատության, ազատության և անվտանգության ոլորտներում հայեցակարգային խնդիրների վերաբերյալ ԵՄ քաղաքականության ուսումնասիրություններ, համեմատական վերլուծություններ, կազմել քաղաքականություն ամրագրող փաստաթղթեր՝ ՀՀ կառավարությանն այդ ոլորտների բարեփոխումների վերաբերյալ ռազմավարական խորհրդատվություն տրամադրելու նպատակով:

Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան (ՀԱՀ)

ք. Երևան
2007թ. փետրվարից - 2007թ. դեկտեմբեր,
2012թ. հունվարից- 2014թ. մայիս

Միջազգային իրավունքի դասախոս/ՀԱՀ-ի իրավաբանական ֆակուլտետ

Դասավանդել եմ միջազգային հանրային իրավունք, միջազգային և ազգային բնապահպանական իրավունք առարկաները: Դասավանդել եմ նաև առևտրային իրավունք և <<Մագիստրական թեզ գրելու հմտություններ>> առարկաները:

Հայաստանի Հանրապետության Փաստաբանների պալատ

ք. Երևան,
2012թ. հոկտեմբեր - 2013թ. հոկտեմբեր

Իրավական զարգացման հարցերով խորհրդատու

Մարդու իրավունքների պաշտպանությանն ուղղված պրոգրեսիվ իրավաբանություն (progressive jurisprudence) զարգացնելու նպատակներով աջակցել եմ փաստաբանների պալատին՝ ռազմավարական դատավարության զարգացման ծրագրեր մշակելով:

Պաշտոնը ստանձնել եմ՝ դառնալով **ԱՄՆ կառավարության Հանրային ծառայությունների մատուցման դրամաշնորհային ծրագրի (Public Service Fellowship Program) 2012-2013թթ. հաղթող:**

Միացյալ Ազգերի Կազմակերպություն (ՄԱԿ), գլխամասային գրասենյակ, Իրավաբանական վարչություն, Կոդիֆիկացիայի բաժին

ք. Նյու-Յորք, ԱՄՆ
2011թ. հունիսից մինչև 2011թ. սեպտեմբեր

Իրավաբան

Չբաղվել եմ միջազգային իրավունքի պրոգրեսիվ զարգացման և կոդիֆիկացիայի խնդիրներով: Իրականացրել եմ ուսումնասիրություններ միջազգային քրեական իրավունքի ոլորտում ազգային դատարանների կողմից ունիվերսալ իրավասության սկզբունքի կիրառման, միջազգային իրավունքում միջազգային կազմակերպությունների պատասխանատվության, տեռորիզմի վերաբերյալ:

ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն

ք. Երևան
2010 թ. ապրիլից մինչև 2010 թ. հուլիս

Իրավաբան

Աջակցել եմ նախագծելու իրավական ակտեր Հայաստանում գործարար միջավայրը բարելավելու ուղղությամբ, մասնակցել եմ կորպորատիվ կառավարման կանոնագրքի նախագծմանը, իրականացրել եմ

ուսումնասիրություններ և ներկայացրել առաջարկներ՝ Հայաստանում <<Ծախսերի ստանդարտ մոդել>> ինստիտուտը ներդնելու համար:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ

ք. Երևան, ՀՀ – ք. Ստեփանակերտ,
Մարտակերտի և Հադրութի շրջաններ, ԼՂՀ
2006թ. ապրիլից – 2009թ. դեկտեմբեր

Իրավաբան/Ծրագրի տնօրեն

2007թ. նշանակվել եմ <<Մարտակերտի և Հադրութի գյուղատնտեսության զարգացում>> ծրագրի ղեկավար, որի իրավաբանական փաստաթղթերին էի նախագծում 2006 թվականից: Իրականացրել եմ ծրագրի ամենօրյա կառավարումը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Մարտակերտի և Հադրութի շրջաններում: Կազմել եմ ծրագրի բյուջեն, կատարել վերլուծություններ, ներկայացրել հաշվետվություններ, կատարել գյուղատնտեսական տեխնիկայի գնումներ և տեխնիկայով համալրել ծրագրի շրջանակներում ստեղծված մեքենատրակտորային կայանները: Վերանայել եմ ծրագրի ռազմավարությունն ու դրա իրականացման նորարար գաղափարներ զարգացրել: Հանրային իրազեկման աշխատանքների միջոցով ապահովել եմ ծրագրի տեսանելիությունը, բարձրացրել իրազեկությունը արդյունավետ գյուղատնտեսության վերաբերյալ:

<<ՓԻԷՅ Քնսալթինգ Գրուպ/Գավրնմենթ Սերվիսիզ>> Ինք. Հայաստանի ներկայացուցչություն

<<ԱՄՆ ՄԶԳ Հայաստանի Հանրապետությունում ջրային ռեսուրսների կառավարման ինստիտուցիոնալ և օրենսդրական հզորացում>> ծրագիր

ք. Երևան
2006 թ. հունվարից մինչև 2007թ. դեկտեմբեր

Իրավաբան/Ենթաբաղադրիչի ղեկավար

Աջակցել եմ Հայաստանում ջրային օրենսդրության բարելավման և կիրարկման աշխատանքներին: Գլխավորել եմ ծրագրի <<Ջրային ռեսուրսների կառավարման ֆինանսավորման քաղաքականություն>> ենթաբաղադրիչի աշխատանքներն: Աշխատել եմ ՀՀ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի հետ՝ ջրային ընկերությունների համար կարգավորող հաշվապահության վերաբերյալ իրավական ակտեր նախագծելուն աջակցելու ուղղությամբ:

«Էն Էյջ Փի» ինկորպորացիայի Հայաստանյան մասնաճյուղ

ք. Վերդուզո, Կալիֆորնիա, ԱՄՆ/ք. Երևան
2003թ. սեպտեմբերից մինչև 2006 թ. փետրվար

Գործադիր տնօրեն

Հանդիսացել եմ «ԷնԷյջՓի» ամերիկյան ինկորպորացիայի հայաստանյան մասնաճյուղի գործադիր տնօրենը: Իրականացրել եմ մասնաճյուղի ընթացիկ կառավարումն ու ընդգրկված եղել իրավաբանական խորհրդատվական ծառայություններում:

ՀՀ Տարածքային կառավարման նախարարության Ջրային տնտեսության պետական կոմիտե

«Համայնքային զարգացման ծրագրի ղեկավարման գրասենյակ» պետական հիմնարկ

«Ջրային տնտեսության զարգացման և բարեփոխումների ծրագրի իրականացման գրասենյակ» պետական հիմնարկ

ք. Երևան
2001թ. նոյեմբերից մինչև 2005թ. հոկտեմբեր

Իրավաբան

Տրամադրել եմ իրավական խորհրդատվություն քաղաքացիական, միջազգային, մաքսային, հարկային, բնապահպանական իրավունքի և Համաշխարհային բանկի գործառնական ուղղեցույցների կիրառման վերաբերյալ:

Համակարգել եմ «Երևանի «Ջրմուղ-կոյուղի» ընկերության սպասարկման տարածքի ջրային համակարգերի կառավարմանը մասնավոր հատված՝ վարձակալ-օպերատոր ընդգրկելու գործընթացները, ջրային ռեսուրսների ու ջրային համակարգերի թույլտվություն տվող պետական մարմինների ու Համաշխարհային բանկի գործադիրների հետ աշխատանքը: Նախագծել եմ «Ջրօգտագործողների ընկերությունների և ջրօգտագործողների ընկերությունների միությունների մասին» ՀՀ օրենքը, մասնակցել եմ ՀՀ Ջրային օրենսգրքի նախագծմանը և ոռոգման համակարգերի մասնակցային կառավարման ինստիտուտը ՀՀ-ում ներդնելուն ուղղված այլ իրավական ակտերի նախագծմանը:

IFES «Ընտրական համակարգերի միջազգային հաստատություն»

Հայաստանում քաղաքացիների իրազեկության և մասնակցության ծրագիր

ք. Երևան,
2001թ. մարտից մինչև 2002թ. մայիս

Քաղաքացիական ուսուցանող

Իրականացրել եմ մարդու իրավունքների պաշտպանության մասին իրազեկում՝ դասախոսությունների ու քննարկումների միջոցով: Իրականացրել եմ մարդու իրավունքների ջատագովություն:

Չարգացման հայկական գործակալություն/ Համաշխարհային բանկ

«Դարպասներ դեպի Հայաստան» ծրագիր

ք. Երևան
2000թ. օգոստոսից մինչև 2001թ. հունիս

Իրավախորհրդատու

Պատրաստել եմ ՀՀ օրենսդրության մեկնաբանություններ և համառոտ ուղեցույցներ՝ «Դարպասներ դեպի Հայաստան» (<http://www.gateway.am>) ինտերնետային կայքի համար, որը նպատակ ուներ խթանել ներդրումները Հայաստանում:

Համաշխարհային Բանկ

ք. Երևան
1999թ. հոկտեմբերից մինչև 1999թ. դեկտեմբեր

Ղատաիրավական բարեփոխումների պիլոտային ծրագրի իրավախորհրդատու

Ապահովել եմ Հայաստանի Հանրապետությունում դատա-իրավական բարեփոխումների փորձնական ծրագրի հետ կապված իրավական աջակցությունը, համակարգել եմ Համաշխարհային բանկի փորձագետների աշխատանքը:

«ԱՄԵԲՍ ԻՆԹԵՌՆԵՅՇՆԼ» իևք. (AMEX International INC.)

Առևտրային իրավունքի զարգացման և դատա-իրավական բարեփոխումների ծրագիր

ք. Երևան
1999թ. հունիսից մինչև 1999 թ. սեպտեմբեր

Իրավախորհրդատու

Մասնակցել եմ Հայաստանում առևտրային իրավունքի զարգացման ու անկախ դատական իշխանության կայացմանն ուղղված ծրագրի իրականացմանը, նախագծել իրավական բարեփոխումների հայեցակարգերի,

օրենքների նախագծեր, աջակցել ՀՀ իրավական համակարգում նոր ինստիտուտներ ներդնելու գործընթացներին:

Հայագործանկ, Իրավաբանական բաժին **Իրավաբան**

ք. Երևան
1997թ. դեկտեմբերից մինչև 1998 թ. ապրիլ

Հայկական ավիաուղիներ, Իրավաբանական վարչություն **Իրավաբան**

ք. Երևան
1996թ. հունվարից մինչև 1996 թ. ապրիլ

IV. ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

- Իրավախորհրդատու - ՄԱԿ-ի «Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպություն» (FAO) - վերլուծել եմ պեստիցիդների վերաբերյալ ՀՀ օրենսդրությունը (հուլիս -հոկտեմբեր 2013)
- Իրավական փորձագետ - Թուֆենկյան հիմնադրամ - համեմատական ուսումնասիրություններ եմ կատարել ընդերքի արդյունահանման ոլորտում հարկերի և ռոյալթիների համակարգերի վերաբերյալ՝ Հայաստանում արդյունավետ հանրային վերահսկողություն և թափանցիկություն ապահովելու նպատակով (2012թ.)
- Իրավախորհրդատու-«Ակցիա սովի դեմ» միջազգային կազմակերպության «Սիսիանի գյուղերի ինքնահզորացման զարգացում» ծրագիր (դեկտեմբեր 2009 թ. - հունիս 2010 թ.)
- Իրավախորհրդատու - Ռեգիոնալ Բնապահպանական Կենտրոն Կովկաս (ՌԵՑ-Կովկաս), «Քուռ-Արաքս գետավազանում Ջրային ռեսուրսների ինտեգրացված կառավարման մոդելը ներդնելու համար բարենպաստ միջվայրի ստեղծում» և «Կիմայի գլոբալ տաքացման ադապտացում» ծրագրեր(փետրվար - օգոստոս 2010 թ, 2011թ.հոկտեմբեր- 2012թ.հոկտեմբեր)։
- Իրավախորհրդատու - UNDP «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գործողությունների ազգային ծրագիր» (հունվար - մայիս 2007թ.)
- Իրավախորհրդատու - A.R.S. Progetti S.r.l. «Ինստիտուտների վարչական հզորությունների գնահատում իրականացնելու նպատակով ՀՀ կառավարությանն աջակցություն» ծրագիր (փետրվար - հուլիս 2007թ.)
- Իրավախորհրդատու - Հայ Օգնության Ֆոնդի Հայաստանի մասնաճյուղ-Լեռնային Ղարաբաղի ծրագիր (2005թ.նոյեմբեր - 2006թ.հուլիս)
- Իրավախորհրդատու-ՄԱԿ-ի «Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպություն» (FAO) «Վայրի գենետիկ բույսերի *ին-սիտու* պահպանության համար իրավական հենքերի ապահովում» ծրագիր (մարտ - մայիս 2005թ.)
- Իրավախորհրդատու- «Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպություն» (FAO) «Կայուն լեռնային կառավարում» ծրագիր (օգոստոս 2004թ.- հուլիս 2005 թ.)
- Իրավախորհրդատու - AEPLAC (Հայկական և Եվրոպական հանրային իրավունքի և քաղաքականության կենտրոն) - իրականացրել եմ Եվրո-միության և ՀՀ բնապահպանական, օրենսդրության մոտարկումը (փետրվար - ապրիլ 2005 թ.)
- Իրավախորհրդատու- ՄԱԿ-ի «Գլոբալ բնապահպանական կառավարման համար Հայաստանի ազգային հզորությունների գնահատում» ծրագիր UNDP/GEF/ARM/02/G31/A/1G/99) - տրամադրել եմ խորհրդատվություն ՄԱԿ-ի Կլիմայի փոփոխության վերաբերյալ շրջանակային, Անապատացման դեմ պայքարի և Կենսաբազմազանության մասին կոնվենցիաների սիներգիկ (խաչաձևվող) դրույթների կիրարկման վերաբերյալ (դեկտեմբեր 2003 թ.- հունվար 2004 թ.)

V. ՀՐԱՏԱՐԱՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԱՅԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Միջազգային կազմակերպությունների համար կատարված տասնյակից ավելի ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների հեղինակ/համահեղինակ եմ, այդ թվում նաև հետևյալների՝

1. Պարսամյան Հ.Հ., ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ԶՐԵԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ, խորհրդատվական փաստաթուղթ, 2014, Հայաստանում Եվրոպական Միության հորհրդատվական խումբ, Երևան (անգլերեն).
2. Պարսամյան Հ.Հ., ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՊՐՈԲԼԵՄԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԱՍԵՂԾՄԱՆ ՆԱԽԱՇԵՄԻՆ, խորհրդատվական փաստաթուղթ, 2012, Հայաստանում Եվրոպական Միության հորհրդատվական խումբ, Երևան (անգլերեն).
3. Պարսամյան Հ.Հ., ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԵՄ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ, խորհրդատվական փաստաթուղթ, 2011, Հայաստանում Եվրոպական Միության հորհրդատվական խումբ, Երևան (անգլերեն).
4. ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԶՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՐՈՎՈՒՄՆ ՈՒ ՀԱՐԿԱԴՐԱՆՔԸ. Լավագույն փորձեր - բարելավման համար առաջարկություններ. ԱՄՆ ՄԶԳ (USAID), Զրային ռեսուրսների կառավարման ծրագրի հաշվետվություն N - 72 (LAG-I-00-99-00019-00), սեպտեմբեր 2007, Երևան (անգլերեն).
5. «ՎԱՅՐԻ ԳԵՆԵՏԻԿ ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԻՆ-ՍԻՏՈՒ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԵՆՔԵՐԻ ԱՊԱՀՐՈՎՈՒՄ», ՄԱԿ ՊԳԿ (FAO), «Վայրի գենետիկ լույսերի ին-սիտու պահպանության համար իրավական հենքերի ապահովում» ծրագրի հաշվետվություն, 2005թ., Երևան

VI. ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԻՍԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԵՐԵՆ, ՌՈՒՄԵՐԵՆ, ԱՆԳԼԵՐԵՆ, ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ, ԶԻՆԱՐԵՆ